

[Kudme.]

længere man ventede med at indkræve pengene hos sine debitorer, jo længere man ventede med at gå til retten, jo mindre rente fik man, altså i virkeligheden blev man straffet for at være flink mod sine skyldnere. Og selv om man indledte retsforfølgning og indleverede en stævning til retten, fik man for den tid, der gik, fra stævningen kom i retten, til der blev betalt, kun en rente, der var halvdelen eller mindre af den, som man, det vil sige kreditor, selv måtte betale for at låne sine penge i banken. Det har folk ikke kunnet forstå, og det har heller ikke været rimeligt.

Det lovforslag, som ministeren nu fremsætter, imødekommer på det ene af de to punkter, jeg her nævner, de rimelige krav, man kunne have til en ændring, nemlig med hensyn til selve rentesatsens størrelse, idet man følger den indstilling, som de sagkyndige under justitsministeriet har afgivet, og fremtidig vælger en rentesats for morarente på 2 pct. over Nationalbankens diskonto. Det vil som hovedregel sige kassekreditrenten, og det vil igen sige, at den forretningsmand, der har penge stående ude og selv må låne, modtager og betaler nogenlunde den samme rente. Sådan bør det også være.

Men så har justitsministeren udover det, som de sagkyndige har foreslået, nemlig ændring i købelov og i gældsbrevslov, indføjet et tredje forslag til ændring af rentesatser, nemlig renten i forsikringsaftalelovens § 24, og dette er prisværdigt, for erstatninger efter forsikringsbegivenheder har utvivlsomt talmæssigt et stort omfang blandt de tilfælde, hvor pengekrav opstår og trækker rente, og det er vist ingen hemmelighed, at forsikringsselskaberne i dag ikke er alt for vilde efter at komme frem med pengene i utide. Vi kender det netop fra advokatside sådan, at når man i en erstatningssag, der løber lidt længe, spørger efter a conto-betalinger, fordi man ikke kan få den endelige opgørelse, så kommer disse a conto-betalinger lidt sent, og de er lidt små. Det kan man godt forstå, hvis det er sådan, at man af de penge, man har stående ude hos sine kreditorer, fra forsikringsselskabets side kun skal betale 5-5½-6 pct. rente og så måske kan få 11-12 pct. hjem ved at købe obligationer for pengene i mellemtiden.

Nu får vi her en regel, der siger, at i stedet for 1 pct. under Nationalbankdiskonto bliver renten ligesom ved de to andre lovbestemmelser, vi har nævnt, 2 pct. over Nationalbankdiskonto, og det vil nok betyde en tilskyndelse til, at man ikke helt så meget som hidtil trækker a conto-betalinger på pligtige forsikringererstatninger i langdrag.

Ministeren har ikke ment at kunne følge de sagkyndiges forslag om at få nye og bedre regler for tidspunktet for morarentens påløb. Man henviser i bemærkningerne til den nordiske retsenhed. Man arbejder med disse spørgsmål i Norge og Sverige og er ikke kommet til vejs ende. Det er forståeligt, men sådan set lidt ærgerligt, at vi på denne måde rent lovgivningsmæssigt skal plukke tingene i stykker.

Der er behov for også at få en lovregel med hensyn til morarentens påløb som den, de sagkyndige har foreslået i betænkningen, sådan at der ikke kommer et tidsmæssigt slip imellem forfaldstid og det tidspunkt, da retsforfølgning påbegyndes. Vi må så håbe, at man på nordisk basis inden alt for længe finder frem til noget, der i det store og hele svarer til det, der indeholdes i de sagkyndiges betænkning, sådan at ministeren om føje tid kan fremsætte et lovforslag, der er supplerende i så henseende.

Også på et andet punkt må vi undlade en ændring, fordi vi skal vente på nogle andre. Det er med hensyn til vekselrenten, hvor forholdet er det, at vi ikke skal vente på Oslo eller Stockholm, men på Genève, fordi vi her har konventionsmæssige hensyn, der gør, at vi ikke uden videre kan bryde ud og fastsætte en anden vekselrente end de 6 pct. der internationalt gælder. Det må vi så også bøje os for, og vi må vel også være nøgterne og sige, at her har det vel længere udsigter med at få lavet om, end når spørgsmålet er om ikrafttrædelsestidspunktet, påløbstidspunktet, for morarenten. Det er sådan set kedeligt, for det virker underligt, at man nu, når man gør et vekselkrav gældende, skal have delte renteperioder, sådan at man i den første del af perioden, fra forfaldsdag indtil retsforfølgning påbegyndes, kun kan kræve 6 pct. og derefter, fra retsforfølgningens påbegyndelse indtil betaling sker, kan få de 9 eller 10 pct., hvor meget det nu kan blive efter den nye regel. Men det må vi leve